

2025. AASTA RIIGI LISAEELARVE SEADUSE EELNÕU MUUDATUSETTEPANEKUD II LUGEMISELE

Tallinn 2025

SISSEJUHATUS

2025. aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse eelnõule esitatud muudatusettepanekud on üles ehitatud lähtudes 2025. aasta riigieelarve struktuurist ning kajastatud on ainult muutuvaid riigieelarve tulude, kulude, investeeringute ja finantseerimistehingute eelarveid. Ühe muudatusettepanekuna käsitletakse kõikide muudatuste kogumit, mis avaldavad mõju antud administratiivse liigenduse üksuse (haldusala, valitsemisala) eelarve vahendite jaotusele, kusjuures need muudatusettepanekud, mis on seotud mitme haldus- või valitsemisalaga, on selgitatud selle haldus- või valitsemisala juures, kelle eelarve muudatusega suureneb. Muudatusettepanekute selgitused on toodud tabelite all.

Kulude ja investeeringute vähendusettepanekud esitatakse (+) märgiga ja suurendusettepanekud (-) märgiga. Ümardamine tuhande euronit võib põhjustada väikeseid erinevusi tabeli ja selgitustes toodud andmete võrdlemisel. 2025. aasta eelarve eelnõu koostamise aluseks on täiseurodes andmed. Eelnõu esitatakse Riigikogule kinnitamiseks tuhandetes eurodes.

I ÜLEVAADE 2025. AASTA LISAEELARVE MUUDATUSETTEPANEKUTEST

Teha lisaeelarvega järgmised muudatused:

- § 1. Muudatused riigieelarve vahendites (tuhandetes eurodes)

VABARIIGI PRESIDENDI KANTSELEI

Tabel 1. Vabariigi Presidendi kantselei, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-6 805	-5 585	4	4	-6 801	-5 581

Muudatustega suunatakse 3904 eurot Rahandusministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 2. Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-390 307	-227 275	1	1	-390 306	-227 275
Tulemusvaldkond: ÕIGUSRIIK	-207 535	-160 209	5	5	-207 530	-160 204
Usaldusväärse ja tulemusliku õigusruumi programm						
Kriminaalpoliitika kujundamine ja elluviimine, sh ennetus	-36 332	-24 454	5	5	-36 327	-24 449
Tulemusvaldkond: DIGIÜHISKOND	-159 704	-67 066	-4	-4	-159 708	-67 070
Digiühiskonna programm						
Digiriigi alusbaasi kindlustamine	-99 524	-49 819	-12	-12	-99 536	-49 831
Sidevaldkonna regulatiivse keskkonna tagamine	-610	-610	4	4	-606	-606
Väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrkude väljaarendamine	-29 445	-110	2	2	-29 443	-108
5G-taristu ja -teenuste arendamine	-6 827	-107	2	2	-6 825	-105

Muudatustega suunatakse 13 651 eurot Rahandusministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Rahandusministeerium suunab **13 056 eurot** Justiits- ja Digiministeeriumi valitsemisala programmi tegevusse *Digiriigi alusbaasi kindlustamine* Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskusele arvuti töökohateenuse osutamiseks Rahapesu Andmebüroole. Vahendid olid planeeritud algselt Rahandusministeeriumi valitsemisalas.

KAITSEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 3. Kaitseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 197 286	-864 306	200	200	-1 197 086	-864 106
Tulemusvaldkond: JULGEOLEK JA RIIGIKAITSE	-1 113 051	-864 306	200	200	-1 112 851	-864 106
Sõjalise riigikaitse ja heidutuse programm						
Väeloome: maavägi	-112 314	-78 384	-12 369	-12 369	-124 683	-90 754
Väeloome: merevägi	-22 573	-13 021	-524	-524	-23 096	-13 545
Väeloome: õhuvägi	-19 427	-13 822	-748	-748	-20 176	-14 571
Väeloome: muud üksused	-330 191	-269 635	9 044	9 044	-321 147	-260 592
Kaitsevalmiduse tagamine	-57 430	-55 837	2 328	2 328	-55 102	-53 509
Liitlaste kohaloleku tagamine Eestis	-42 943	-27 990	1 398	1 398	-41 545	-26 592
Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö	-144 853	-144 763	181	181	-144 672	-144 582
Luure ja eelhoiatuse korraldamine	-61 598	-60 834	-52	-52	-61 650	-60 886
Kaitsetahte edendamine	-28 760	-28 518	8 905	8 905	-19 855	-19 613
Riigikaitsele inimvara juhtimine	-53 728	-53 581	-8 152	-8 152	-61 880	-61 733
Riigikaitseliste investeeringute korraldamine	-10 424	-10 290	190	190	-10 234	-10 101
INVESTEERINGUD	-515 780	-357 004	-83	-83	-515 863	-357 087
Muud investeeringud kokku	-20 714	-5 181	-83	-83	-20 797	-5 264

Muudatusega suunatakse 117 500 eurot Siseministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Liitlaste kaasamine ja rahvusvaheline koostöö* eelarvest **82 816 eurot** IT-investeeringuteks. Muudatusega täpsustatakse küberjulgeolekualase teabevahetussüsteemi loomise projekti VORMSI eelarve investeeringute ja kulude vahelist jaotust vastavalt hangete ja tegevuste täpsustumisele pärast 2025. aasta riigieelarve seaduse vastuvõtmist. Eelarve kasutamise sihtotstarve ei muutu.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarves majandamiskulude kokkuhoiust vabanevad **1 986 558 eurot** programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvesse Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele harjutusväljade laiendamiseks seotud toetuste suurendamiseks kohalikele omavalitsustele. Toetusmeetmed aitavad kompenseerida harjutusväljadest tulenevaid häiringuid ja mõjusid.

Kaitseväge suunab programmi tegevuse *Kaitsevalmiduse tagamine* eelarvest **250 000 eurot** programmi tegevuse *Kaitsetahte edendamine* eelarvesse Kaitseministeeriumile Kaitseleidi toetamiseks drooniüksuse Kullisilm varustuse soetamisel.

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuse *Väeloome: muud üksused* eelarvest **52 049 eurot** programmi tegevuse *Luure ja eelhoiatuse korraldamine* eelarvesse krüptograafiliste turbelahenduste hindamisvõimekuse suurendamiseks Välisluureametis. Kulud ja tegevused on seotud riigisaladusega, mistõttu neid detailsemalt ei selgitata.

Kaitseministeeriumi valitsemisala täpsustab teenuste korrastamisest tulenevalt kulude tegevuspõhist jaotust erinevate programmi tegevuste vahel, sh:

- suunab Kaitseministeerium Kaitseleidule antava toetuse teenuste struktuuri muudatustega seoses programmi tegevuste vahel ümber **9 280 969 eurot**;
- suunab Kaitseressursside Amet teenuste ja arvestuspõhimõtete korrastamisega seoses programmi tegevuste vahel ümber **3 062 310 eurot**;
- suunab Kaitseväge õppuste kuludega seotud teenuse muudatusest tulenevalt programmi tegevuste vahel ümber **1 357 800 eurot** (õppustega seotud kulud koondatakse programmi tegevusse *Kaitsevalmiduse tagamine*) ja muude teenuste korrastamisest tulenevalt **10 944 692 eurot** (eelkõige personalikulude suunamiste muudatused).

Tegemist on kulumudeli tehnilise korrigeerimisega, millela pole Kaitseministeeriumi valitsemisalal võimalik 2025. aasta eelarvet vajalikus mahus kasutada.

KLIIMAMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 4. Kliimaministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 068 199	-207 081	6 797	6 797	-1 061 402	-200 284
Tulemusvaldkond: KLIIMA, ENERGEETIKA JA ELURIKKUS	-171 737	-65 794	-26	-26	-171 763	-65 820
Elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse programm						
Elurikkuse kaitse tagamine	-22 957	-13 410	-36	-36	-22 993	-13 446

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Metsanduse ja jahinduse arengu suunamine	-13 996	-12 103	-9	-9	-14 004	-12 112
Keskkonnakorralduse arengu suunamine	-4 526	-2 551	-6	-6	-4 531	-2 557
Kiirusohutuse tagamine	-1 800	-1 447	37	37	-1 764	-1 411
Kesksete IT-teenuste osutamine teistele valitsemisaladele	-16 718	-11 854	-203	-203	-16 921	-12 057
Energeetika, maavarade ja välisõhu programm						
Energiavarustuse tagamine	-894	-894	9	9	-885	-885
Soojusenergia tõhus tootmine ja ülekanne	-15 728	-482	19	19	-15 709	-463
Taastuvenergia osakaalu suurendamine lõpptarbimises	-33 736	-1 188	45	45	-33 692	-1 143
Maapõue uurimine, kasutamine ja geoloogia alane kompetents	-9 715	-7 513	954	954	-8 761	-6 559
Õhukvaliteedi parendamine	-16 955	-5 376	-802	-802	-17 757	-6 178
Rohereformi ja kliimapoliitika programm						
Kliimamuutuste leevendamine ja kliimamuutustega kohanemine	-14 677	-918	-47	-47	-14 723	-965
Rohereformi, keskkonnateadlikkuse ja -hariduse edendamine	-16 624	-5 869	12	12	-16 612	-5 858
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIKUVUS JA MERENDUS	-876 798	-141 287	6 823	6 823	-869 975	-134 464
Elukeskkonna ja ringmajanduse programm						
Ehitusvaldkonna tõhustamine ja digitaliseerimine	-3 472	-101	105	105	-3 366	5
Kestliku ehituse ja kvaliteetse ruumi arendamine	-29 979	-878	18	18	-29 961	-859
Eluasemete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine	-126 263	-7 933	5 007	5 007	-121 255	-2 926
Ringmajanduse korraldamine	-7 151	-4 141	12	12	-7 139	-4 129
Energia- ja ressursitõhustamine	-401	-340	6	6	-395	-334
Mere ja vee programm						
Merekeskkonna kaitse tagamine	-2 743	-2 615	172	172	-2 571	-2 443
Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamine	-22 969	-12 194	1 530	1 530	-21 439	-10 664
Meremajanduse konkurentsivõime ja veetaristu arendamine	-39 893	-16 615	-7	-7	-39 899	-16 622
Transpordi ja liikuvuse programm						
Raudteetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-374 350	-909	-4	-4	-374 355	-913
Õhustransporditaristu arendamine ja korrashoid	-12 572	-9 972	-17	-17	-12 589	-9 989
Teetransporditaristu arendamine ja korrashoid	-201 815	-69 535	-4	-4	-201 820	-69 540
Ohutu ja säästliku transpordisüsteemi arendamine	-55 190	-16 054	5	5	-55 185	-16 049
INVESTEERINGUD	-186 087	-85 961	-7 000	-7 000	-193 087	-92 961
Riigimaanteede remondi koondprojekt	-76 430	-68 666	-10 000	-10 000	-86 430	-78 666

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Muud investeeringud kokku	-37 343	-17 296	3 000	3 000	-34 343	-14 296

Valitsemisalade vaheline muudatus

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium suunab valitsemisalade töö ümberkorraldamisest tingituna Maa- ja Ruumiameti eelarvest Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse eelarvesse *elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse* programmi kesksete IT-teenuste osutamiseks teistele valitsemisaladele **35 000 eurot**, millega soetatakse Maa- ja Ruumiameti maaparanduse ja riigimaade teenistustele vajaliku tarkvara MapInfo Pro litsentsid. Maa- ja Ruumiametile osutab arvuti töökoha teenust Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus. Lisaks suunab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium **123 021 eurot** Maa- ja Ruumiameti eelarvest Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele *elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse* programmi kesksete IT-teenuste osutamiseks teistele valitsemisaladele e-ehitusregistri ja riigipilve kuludeks.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium suunab Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse eelarvesse *elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse* programmi kesksete IT arvutitöökoha teenuste osutamiseks teistele valitsemisaladele **45 000 eurot** seoses ametikohtade liikumisega Maa- ja Ruumiametisse alates 01.01.2025. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas asuvale Maa- ja Ruumiametile osutab arvutitöökoha teenust Keskkonnaministeeriumi Infotehnoloogiakeskus.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Kliimaministeerium suunab *elurikkuse, metsanduse ja keskkonnakorralduse* programmist *kiirgusohutuse tagamise* programmi tegevusest Eesti Geoloogiateenistusele **38 000 eurot** *maapõue uurimise, kasutamise ja geoloogia alase kompetentsi* programmi tegevusse. Eesti Geoloogiateenistus viib läbi uuringu „Täiendavate radooniuuringute vajadusega alade kaardistamine“, mille eelarve oli algelt planeeritud Kliimaministeeriumi eelarvesse.

Valitsemisala-sisene muudatus seoses Kliimaministeeriumi kulumudeli reeglite muutmisega:

- teenuste ümberkorraldamine ja e-ehituse teenuse üleandmine Maa- ja ruumiametisse alates 01.01.2025. Kuna tugiteenuste kulud jaotuvad paljudele erinevatele teenustele, siis mõjutavad muudatused ka teiste teenuste ja programmide tegevuste kulude eelarve jaotust.
- jaotusreegleid muudetakse välislähetuste ja meeskonnakoolituste ressurssidel, kuna varem olid need planeeritud tugiteenustesse. Nüüd on need jaotatud igale osakonnale, mistõttu jaotusreeglite korrigeerimisega suunatakse need õigetes teenustesse ja programmi tegevustesse. Tegemist on tehnilise muudatusega, mis mõjutab paljusid programmi tegevusi, kuna kulumudeli reeglite kohaselt jaotatakse tugiteenuste kulud kõikidele teenustele ja programmi tegevustele.
- Kliimaministeeriumi eelarvest Eesti Keskkonnauuringute Keskusele seiretegevuseks antava toetuse jaotusreegleid muudetakse lähtuvalt kehtivast 2025. aastal sõlmitud toetuse andmise lepingust. Muudatus tuleneb sellest, et 2025. aastal sõlmiti Keskkonnauuringute Keskusega uus leping seiretegevuste toetamiseks (11.03.2025, leping nr 4-4/25/4). Selle lepingu alusel on

seiretegevuste mahud ja jaotus erinevad võrreldes varasema, 2024. aasta lepingu põhjal koostatud eelarvega. Uus jaotus mõjutas tegevuskulusid järgmiselt:

- *Õhukvaliteedi parendamise* programmi kulud kasvasid 802 275 euro võrra,
- *Merekeskkonna kaitse tagamise* kulud vähenesid 192 546 euro võrra,
- *Vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamise* kulud vähenesid 545 547 euro võrra,
- *Rohereformi ning keskkonnateadlikkuse ja -hariduse* kulud vähenesid 64 182 euro võrra.

Kokkuvõttes on muudatuste netomõju eelarvele null ehk kogusumma ei muutunud.

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Transpordiameti investeeringute eelarvesse suunatakse **12 000 000 eurot**, sealhulgas riigimaanteede koondprojekti objektile 10 000 000 eurot teede ehituseks ja taastusremontideks ning 2 000 000 eurot riigiteede ehituseks vajalike maade soetamiseks. Selleks suunatakse valitsemisala sees ümber eelarve nende investeeringute ja tegevuskulude osas, mille tekkepõhise kulu tekkimine lükkub järgmisesse aastasse ja milleks vahendid lisatakse valitsemisala eelarvesse 2026. aasta riigieelarve eelnõuga:

- *Energeetika, maavarade ja välisõhu* programmis ning *maapõue uurimise, kasutamise ja geoloogia alase kompetentsi* programmi tegevuses vähendab Eesti Geoloogiateenistus 1 000 000 eurot projekti „Fosforiidi ja kaasnevate ressursside uuringud“ eelarvet, kuna tööde vastuvõtmine ja tasumine toimub 2026. aastal.
- *Elukeskkonna ja ringmajanduse* programmis, *eluasemete kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamise* programmi tegevuses vähendab Kliimaministeerium Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse poolt jaotatavat toetust „Kodutoetus lasterikaste perede eluasemetingimuste parandamiseks“ 2 580 000 eurot ja toetust „Elukondlik kinnisvara maapiirkondades“ 2 420 000 eurot - eelarve vajadus lükkub järgmisesse aastasse, sest avatud ja 2025. aastal avatavate toetuste tegelikud väljamaksed tekivad suures mahus järgmistel aastatel. Kinnisvaraga seotud tegevused on mitmeaastased projektid. Toetuse andmise eelarvelised kulud tekivad pärast projekti lõppemist.
- *Mere ja vee* programmis, *vee säästliku kasutamise ja kaitse tagamise* programmi tegevuses vähendab Kliimaministeerium Keskkonnainvesteeringute Keskus Sihtasutuse poolt jaotatava meetme „Reoveekäitlus ja joogiveevarustus“ toetusi 1 000 000 eurot - eelarve vajadus lükkub järgmisesse aastasse. Tegemist on pikema perioodi projektidega. Toetuse andmise eelarvelised kulud tekivad pärast projekti lõppemist.
- Riigilaevastik vähendab investeeringuid 5 000 000 eurot, sh transpordivahendite (veesõidukite) soetuste eelarvest 4 500 000 eurot, kuna mitmete riigile strateegiliselt oluliste uute veesõidukite hankeprotsessid on veninud ning sõidukid ei valmi (ja seega ka akteerimist ei toimu) 2025. aastal ning Rohuküla sadama kai taastamise investeeringutest 500 000 eurot, kuna viimaste tööde üleandmine jääb 2026. aastasse.

KULTUURIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 5. Kultuuriministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)	Muudatus	Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve
--	---	----------	---

	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-336 512	-263 488	17	17	-336 495	-263 472
Tulemusvaldkond: KULTUUR JA SPORT	-317 647	-258 449	17	17	-317 630	-258 432
Kultuuriprogramm						
Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine	-3 125	-391	17	17	-3 108	-375

Muudatusega suunatakse 16 667 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 6. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-1 259 077	-148 427	-51	-51	-1 259 128	-148 478
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIKUVUS JA MERENDUS	-18 026	-15 483	-51	-51	-18 077	-15 534
Maa ja ruumiloome programm						
Ruumilise planeerimise poliitika kujundamine ja korraldamine	-2 465	-2 465	-17	-17	-2 482	-2 481
Ruumiandmete hõive, analüüsid ja kättesaadavaks tegemine	-6 972	-6 367	123	123	-6 849	-6 244
Maaparanduse poliitika rakendamine	-2 379	-2 379	-157	-157	-2 537	-2 537

Muudatusega suunatakse 158 021 eurot Kliimaministeeriumile vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vahelised muudatused

Seoses valitsemisalade töö ümberkorraldamisega liikus 01.01.2025 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalast Põllumajandus- ja Toiduametist (PTA) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse loodud Maa- ja Ruumiametisse (MaRu) maaparanduse poliitika rakendamise valdkond koos 62 ametikohaga. Regionaal- ja Põllumajandusministeerium annab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse MaRu eelarvesse **192 160 eurot**, sh RKASi rendipindade eest tasumiseks 92 160 eurot ning 100 000 eurot tugiteenuste kulude katmiseks.

Kultuuriministeerium suunab programmi tegevusest *Arhitektuuri ja disaini poliitika kujundamine ning rakendamine* Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eelarvesse **16 667 eurot**. Maa- ja Ruumiameti ruumiloome meeskonda loodi riigiarhitekti ametikoht, kellest saab Kultuuriministeeriumi kontaktpunkt arhitektuuripoliitika rakendamisel, kvaliteetse ruumi aluspõhimõtete elluviimisel ja teiste

ruumiloometeemade arendamisel. 2025. aasta juunist tööd alustav riigiarhitekt ja loodav ruumiloomete meeskond hakkavad suunama riigi ruumilise arengu tervikvaadet ja tugevdama ruumiloomete valdkondade esindatust riigi otsustusprotsessides.

RAHANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 7. Rahandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-485 077	-122 172	-4	-4	-485 081	-122 176
Tulemusvaldkond: RIIGIVALITSEMIN	-477 922	-122 172	-4	-4	-477 927	-122 176
Rahatarga riigi programm						
Finantskeskkonna arendamine	-7 596	-7 422	13	13	-7 583	-7 409
Halduspoliitika programm						
Riigi tugiteenuste pakkumine	-62 169	-39 363	-18	-18	-62 187	-39 380

Muudatusega suunatakse **13 056 eurot** Justiits- ja Digiministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

Valitsemisalade vaheline muudatus

Justiits- ja Digiministeerium suunab **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse *Halduspoliitika* programmi **13 651** eurot, tegevusele *Riigi tugiteenuste pakkumine* keskselt tugiteenuste osutamisega kaasnevateks tööjõukulude katteks:

- 9151 eurot on Rahandusministeeriumi ühisosakonna täiendav tööjõukulu eelarve seoses juriidilise teenindamise töömahu suurenemisega Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumist digivaldkonna liikumisega Justiits- ja Digiministeeriumi alla. Täiendav töökoormus moodustab 0,15% ühe ametikoha koormusest.
- 4500 eurot on Riigi Tugiteenuste Keskuse täiendav tööjõukulu Prokuratuurile keskse arhiiviteenuste osutamiseks alates 01.09.2025.

Vabariigi Presidendi Kantselei suunab **Rahandusministeeriumi** valitsemisalasse *Halduspoliitika* programmi **3904** eurot, tegevusele *Riigi tugiteenuste pakkumine* Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt keskselt Eesti Koostöökogule finants- ning personali- ja palgaarvestamise teenuse osutamisega kaasnevaks tööjõu- ja majandamiskulude katteks.

REGIONAAL- JA PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 8. Regionaal-ja põllumajandusministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-791 744	-213 277	238	238	-791 507	-213 040
Tulemusvaldkond: PÕLLUMAJANDUS JA KALANDUS	-447 465	-57 930	222	222	-447 243	-57 708
Biomajanduse programm						
Põllumajanduskeskkonna hea seisundi tagamine	-62 528	-3 243	3	3	-62 526	-3 241
Ringbiomajanduse arendamine	-7 713	-145	0,50	0,5	-7 713	-144
Põllumajandus- ja toidusektori konkurentsivõime arendamine	-129 395	-8 780	3	3	-129 392	-8 777
Noorte põllumajandusettevõtjate tegevuse arendamine	-11 703	-547	1	1	-11 703	-547
Turukorraldus ja kaubanduspoliitika rakendamine	-119 186	-2 059	4	4	-119 182	-2 055
Ühistevõime ja koostöö arendamine	-1 641	-821	6	6	-1 635	-815
Eesti toidu kuvandi ja müügivõimekuse edendamine	-3 822	-1 320	2	2	-3 820	-1 318
Kutselise kalapüügi korraldamine	-10 364	-1 423	13	13	-10 351	-1 410
Vee-elusressursside töötlemine ja turustamine	-6 935	-688	2	2	-6 933	-686
Vesiviljeluse arendamine	-2 905	-458	1	1	-2 904	-456
Kalavarude haldamine ja kaitse	-5 490	-858	2	2	-5 488	-856
Toiduohutuse programm						
Taimekaitse ja väetiste poliitika kujundamine ja rakendamine	-2 929	-2 703	20	20	-2 909	-2 683
Looma- ja taimetervise poliitika kujundamine ja rakendamine	-26 761	-10 730	58	58	-26 703	-10 672
Toiduohutuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-13 254	-8 630	74	74	-13 179	-8 556
Sordiaretuse ja paljundusmaterjali poliitika kujundamine	-11 552	-7 886	7	7	-11 544	-7 879
Tõuaretuse poliitika kujundamine ja rakendamine	-3 346	-3 257	2	2	-3 344	-3 255
Mahepõllumajanduse poliitika kujundamine ja rakendamine	-27 941	-4 381	23	23	-27 918	-4 358
Tulemusvaldkond: ELUKESKKOND, LIKUVUS JA MERENDUS	-339 327	-155 347	16	16	-339 311	-155 331
Regionaalarengu programm						
Regionaal- ja maaelu poliitika kujundamine ja rakendamine	-152 360	-26 149	6	6	-152 353	-26 143
Kohalike omavalitsuste poliitika ja finantseerimine	-30 623	-4 158	5	5	-30 618	-4 153
Ühistranspordi programm						
Ühistransporditeenuse arendamine ja soodustamine	-138 919	-122 707	3	3	-138 916	-122 704
Maa ja ruumiloome programm						

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Põllumajandusmaa ja maaparanduse poliitika kujundamine	-17 425	-2 333	2	2	-17 424	-2 332

Muudatusega suunatakse 45 000 eurot Kliimaministeeriumile ning 192 160 eurot Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, vt täpsemalt selgitust vastava valitsemisala valitsemisalade vaheliste muudatuste juures.

SISEMINISTEERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 9. Siseministeeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
TULUD	87 759	0	-271	0	87 488	0
Saadud toetused	30 541	0	-271	0	30 270	0
KULUD	-551 525	-463 198	1 841	1 694	-549 684	-461 503
Tulemusvaldkond: SISETURVALISUS	-505 313	-447 854	1 835	1 694	-503 478	-446 160
Ennetava ja turvalise elukeskonna kujundamise programm						
Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine	-8 490	-7 283	23	22	-8 468	-7 261
Siseturvalisuse vabatahtlike kaasamine	-8 345	-8 166	0,41	0	-8 345	-8 166
Turvalise keskkonna kujundamine	-22 316	-21 374	0,24	0	-22 315	-21 374
Kiire ja asjatundliku abi programm						
Hädaabiteadete vastuvõtmine ning abi väljasaatmine	-8 703	-8 351	0,35	0	-8 702	-8 351
Avaliku korra tagamine	-76 997	-73 429	204	203	-76 793	-73 226
Demineerimine	-6 032	-5 588	0,08	0	-6 031	-5 588
Päästmine maismaal ja siseveekogudel	-78 399	-74 177	1	0	-78 399	-74 177
Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas	-16 652	-12 301	492	491	-16 160	-11 810
Süüteo menetlus	-38 499	-36 744	0,27	0	-38 498	-36 744
Kindla sisejulgeoleku programm						
Põhiseadusliku korra tagamine	-57 541	-57 117	1	0	-57 540	-57 117
Raske ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus	-42 780	-37 164	1	0	-42 778	-37 164
Elanikkonnakaitse, kriisideks valmisolek ja nende lahendamine	-10 742	-10 097	1	0	-10 742	-10 097
Piirihaldus	-61 590	-41 678	980	978	-60 611	-40 699

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Eesti arengut toetava kodakondsus-, rände- ja identiteedihalduspoliitika programm						
Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine	-10 813	-7 714	2	0	-10 812	-7 714
Migratsioonijärelevalve	-7 705	-6 295	0,06	0	-7 705	-6 295
Isikute tõsikindel tuvastamine ja dokumentide väljaandmine	-18 586	-12 082	0,39	0	-18 585	-12 082
Targa ja innovaatilise siseturvalisuse programm						
Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias	-26 309	-23 804	130	0	-26 179	-23 804
Sisekaitseakadeemia teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevus	-2 991	-2 981	1	0	-2 990	-2 981
Tulemusvaldkond: SIDUS ÜHISKOND	-17 391	-15 343	4	0	-17 387	-15 343
Kogukondliku Eesti programm						
Kogukondliku arengu toetamine	-4 215	-3 394	0,44	0	-4 215	-3 394
Usuvabaduse tagamine	-764	-762	0,22	0	-764	-762
Nutika rahvastikuarvestuse programm						
Rahvastikuregistri andmekvaliteedi tõstmine	-4 079	-3 446	2	0	-4 077	-3 446
Rahvastikuregistri kasutusmugavuse parandamine	-3 401	-2 811	2	0	-3 400	-2 811
Erakondade rahastamise programm						
Käibemaks	-28 821	0	1	0	-28 819	0
INVESTEERINGUD	-54 082	-33 073	-1 799	-1 812	-55 881	-34 884
Muud investeeringud kokku	-29 783	-23 144	-1 801	-1 812	-31 585	-24 955
Käibemaks	-10 804	0	2	0	-10 801	0

Valitsemisalade vaheline muudatus

Kaitseministeerium suunab programmi tegevuste *Kaitsetahte edendamine* ja *Väeloome: maavägi* eelarvetest **117 500 eurot Siseministeeriumile** relvaregistri arendamiseks ning ülalpidamiseks Kaitseliidus. Siseministeerium kajastab vahendid programmi tegevuses "IKT-teenuste pakkumine SIMi valitsemisalast väljapoole".

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes ja investeeringutes)

Siseministeerium täpsustab projekti VO15 (lennuvõimekuse arendamine) eelarve majanduslikku sisu suunates Suur-Sõjamäe tn 22a – Lennusalga hoone **kulude eelarvest 994 397 eurot investeeringutesse**. Projekti raames teostatakse lennusalga hoone laiendustöid. Ehitustööd on raamatupidamisreeglite kohaselt osutunud investeeringuteks, kuid olid esialgselt 2025. aasta eelarves planeeritud kuludena. Ehitustööde rahastamiseks on vajalik kulude eelarvest vahendite suunamine investeeringute eelarvesse. Kulud vähenevad programmi tegevustes: *Abi osutamine Eesti päästepiirkonnas* 491 232 eurot, *Avaliku*

korra tagamine 202 857eurot, Õnnetuste, süütegude ja varakahjude ennetamine 21 877 eurot ja Piirihaldus 278 431 eurot.

Siseministerium täpsustab Idapiiri ehituse eelarve majanduslikku sisu suunates **kuludest 700 000 eurot investeringutesse**, sest piiriprojektis on investeringute vajadus planeeritust suurem.

Piiriprojekt hõlmab endas erinevaid piirilõikude ehitus- ja ülalhoiukuluseid ning vastav eelarve on algselt planeeritud parima teadmise kohaselt nii kuludele kui investeringutele. Piiriprojekti ehitustöid teostatakse etapiviisiliselt. Täna on lepingud sõlmitud ning täpsustunud eelarvevajadus kulude ja investeringute (Idapiiri maismapiiri taristu ehitus) vahel, mistõttu on lähtuvalt hetkel sõlmitud lepingutest ja maksetähtaegadest vajalik ülalhoiukuludest tõsta ümber investeringuteks. Kulud vähenevad programmi tegevuses *Piirihaldus*.

Valitsemisala muudatus (tuludes, kuludes ja investeringutes)

Siseministerium korrigeerib algses eelnõus eelarvesse ekslikult planeeritud tuluseid saadud toetustest ja nende arvelt tehtavaid kuluseid 271 000 eurot, Toetuste korrigeerimine mõjutab peamiselt programmi tegevuse *Tasemeõpe ja täienduskoolitus Sisekaitseakadeemias* eelarvet.

SOTSIAALMINISTERIUMI VALITSEMISALA

Tabel 10. Sotsiaalministeriumi valitsemisala, tuhat eurot

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
KULUD	-7 469 699	-197 436	0	0	-7 469 699	-197 436
Tulemusvaldkond: HEAOLU	-5 016 692	-123 821	-914	-914	-5 017 606	-124 735
Tööturuprogramm						
Kvaliteetse tööelu tagamine ja areng	-14 754	-1 340	-6	-6	-14 761	-1 346
Vanemaealiste programm						
Pensionisüsteemi kujundamine ja hüvitiste maksmine	-3 838 227	-6 458	-29	-29	-3 838 257	-6 487
Sotsiaalhoolekande programm						
Pikaajalise hoolduse poliitika kujundamine, KOV võimestamine	-16 227	-4 072	48	48	-16 179	-4 024
Hoolekande kättesaadavuse tagamine ja toimetuleku toetamine	-152 140	-67 368	-268	-268	-152 408	-67 636
Laste ja perede programm						
Hüvitised ja toetused lastele ning peredele	-936 246	-3 939	-671	-671	-936 916	-4 610
Abivajavaid lapsi ja peresid toetavad teenused	-36 720	-27 727	-187	-187	-36 907	-27 914
Lapsi ja peresid toetavate meetmete arendamine ja pakkumine	-4 096	-2 169	-67	-67	-4 163	-2 236

	2025. aasta riigieelarve seadus (RT I, 23.12.2024, 14)		Muudatus		Täpsustatud 2025. aasta riigieelarve	
	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid	Eelarve kokku	Sealhulgas piirmääraga vahendid
Laste ja perede ning ohvriabi valdkonna arendamine	-7 684	-3 321	450	450	-7 233	-2 871
Teenused ohvritele ja vägivallatsetele	-9 080	-6 923	-184	-184	-9 264	-7 107
Tulemusvaldkond: TERVIS	-2 444 877	-73 615	914	914	-2 443 963	-72 701
Tervist toetava keskkonna programm						
Tervist toetava ja parendava keskkonna kujundamine	-1 432	-969	128	128	-1 304	-842
Tervist toetavate valikute programm						
Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine	-8 346	-6 133	92	92	-8 254	-6 041
Vaimse tervise edendamine	-2 132	-2 070	200	200	-1 932	-1 870
Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine	-4 965	-4 830	-40	-40	-5 005	-4 870
Inimkeskse tervishoiu programm						
Inimkeskse tervishoiu valdkonna arendamine	-2 787	-2 484	412	412	-2 376	-2 073
Ravimite ja meditsiiniseadmete valdkonna arendamine	-907	-876	123	123	-784	-753

Valitsemisala-sisene muudatus (kuludes)

Sotsiaalministeerium suunab kuludes **93 000 eurot Tervise Arengu Instituudile** teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks raha järgmiselt:

- 40 000 eurot programmi tegevusse *Uimastite tarvitamise ennetamine ja vähendamine*, noorte uimastite tarvitamise uuringu (skriinimine, varajane avastamine, sekkumine) läbiviimiseks
- 53 000 eurot programmi tegevusse *Terviseriskide ennetamise ja tervise edendamise korraldamine* tervisevaldkonnas rakendamata kvalifitseeritud tööjõu analüüsi läbiviimiseks.

2025. aasta riigieelarve koostamisel planeeriti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni vahendid Sotsiaalministeeriumi erinevate programmide tegevuste eelarvetesse kindla jaotusprotsendiga, mis projektide selgumisel suunatakse ümber valitsemisala asutusele.

Sotsiaalministeerium suunab **1 889 474 eurot** tulemusvaldkondade ning erinevate programmi tegevuste vahel järgmiselt:

- 1 046 826 eurot suunatakse Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele, erinevatele programmi tegevustele sotsiaalkaitse infosüsteemi SKAIS ja sotsiaaltoetuste andmeregistri STAR ülalpidamiskulude puudujäägi katteks.
- 292 800 eurot suunatakse Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskusele programmi tegevusse *Pikaajalise poliitika kujundamine, KOV võimestamine* andmemajanduse projekti (hoolekande andmepõhise aruandluse mudel) jätkutegevuseks.
- 529 848 eurot suunatakse Sotsiaalkindlustusametile programmi tegevusse *Hüvitatud ja toetused lastele ning peredele* sotsiaalkaitse infosüsteemi (SKAIS) ja sotsiaaltoetuste andmeregistri (STAR) ülalpidamise puudujäägi katteks.

- 20 000 eurot suunatakse Sotsiaalkindlustusametile programmi tegevusse *Teenused ohvritele ja vägivallatsejatele* vaimse tervise ja psühhosotsiaalse toe (MHPSS) koordineerimisgrupi juhtimise üleminekuks Sotsiaalkindlustusametile ning psühholoogilise esmaabi koolituste läbiviimiseks.

Sotsiaalministeeriumi erinevate programmi tegevuste tegevuskulude kokkuhoid on saavutatud tõhusama majandamisega- igapäevaste majanduslike tegevuste kulude optimeerimisega mh on üle vaadatud organisatsiooni arendamise kulud, kommunikatsioonikulud, ürituste, tõlketeenuste, lähetuste jms kulud.

2. Asendada lisaeelarve seaduse lisa uue lisaga (lisatud).

II MUUDATUS TEKSTIPARAGRAHVILE

Muuta ja sõnastada § 2 lõike 1 sissejuhatav lauseosa järgmiselt: „Käesoleva seaduse § 1 piirmääraga vahendite hulka planeeritud laia riigikaitse kulud ja investeeringud eristatakse eelarve ja finantsarvestuse infosüsteemides objektikoodidega järgmiselt:“

Muudatusega täpsustatakse laiaks riigikaitseks ette nähtud kulude ja investeeringute kajastamist. Kuna tegevuspõhises riigieelarves ei ole seaduses toodud kulude või investeeringute otstarvet laiaks riigikaitseks, ei saa viidata ka „seaduses §-s 1 nimetatud laia riigikaitse piirmääraga vahenditele“. Seega sõnastust täpsustatakse selliselt, et ei ole viidatud otse laiaks riigikaitseks ette nähtud vahenditele, vaid seaduses piirmääraga vahendite hulka planeeritud laia riigikaitse vahenditele. Samuti on täpsustatud, et laia riigikaitse vahendite all mõeldakse vastavaks otstarbeks ette nähtud piirmääraga kulusid ja investeeringuid.